

Capitolul VI. PĂDURILE

VI.1. Fondul forestier național: stare și consecințe

VI.1.1. Evoluția suprafeței fondului forestier

Totalitatea pădurilor, a terenurilor destinate împăduririi, a celor care servesc nevoilor de cultură, producție sau administrație silvică, a iazurilor, a albiilor pâraielor, a altor terenuri cu destinație forestieră, inclusiv cele neproductive, cuprinse în amenajamente silvice la data de 1 ianuarie 1990, inclusiv cu modificările de suprafață, conform operațiunilor de intrări-ieșiri efectuate în condițiile legii, constituie, indiferent de forma de proprietate, fondul forestier național.

Sunt considerate păduri și sunt incluse în fondul forestier național terenurile cu o suprafață de cel puțin 0,25 ha, acoperite cu arbori; arborii trebuie să atingă o înălțime minimă de 5 m la maturitate în condiții normale de vegetație.

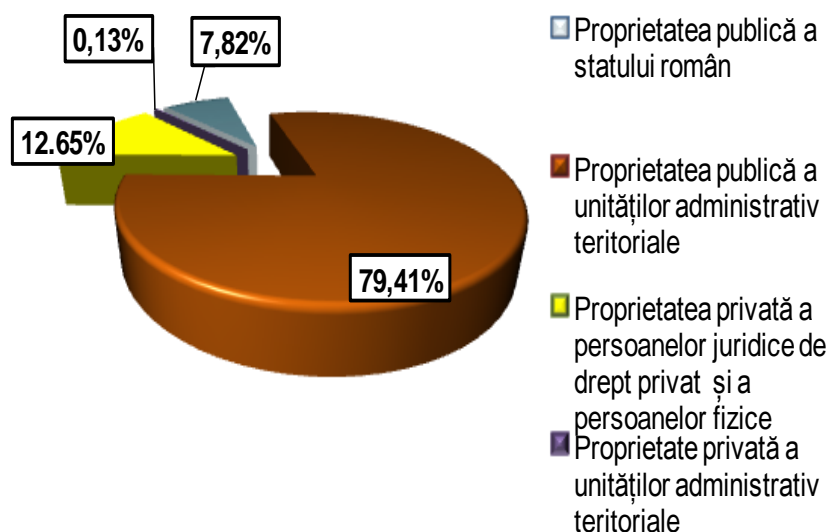
Conform datelor furnizate de Garda Forestieră Județeană Bistrița-Năsăud, suprafața fondului forestier național la nivelul județului Bistrița-Năsăud a fost în anul 2015, de 192500 ha. Pădurile ocupă o suprafață de 187739 ha din care: rășinoase 81532 ha, iar foioase 106207 ha.

Din suprafața totală de pădure, 110710 ha sunt incluse în grupa a II a funcțională (păduri cu rol de producție și protecție) și 77029 ha sunt în grupa I funcțională (păduri cu rol de protecție).

Structura fon dului forestier după tipul de deținător:

- 15050 ha, fond forestier proprietate publică a statului român,
- 152858 ha, fond forestier proprietate publică a unităților administrativ teritoriale,
- 24348 ha, fond forestier proprietate privată a persoanelor juridice de drept privat și a persoanelor fizice,
- 244ha, fond forestier proprietate privată a unităților administrativ teritoriale.

Figural VI.1.1.1.
Structura fondului forestier după tipul de deținători, județul Bistrița-Năsăud, anul 2015

Sursa: Garda Forestieră Județeană Bistrița-Năsăud

După tipul deținătorilor, cea mai mare parte a fondului forestier județean intră în proprietatea publică a unităților administrativ teritoriale (cu 152858 ha deținute).

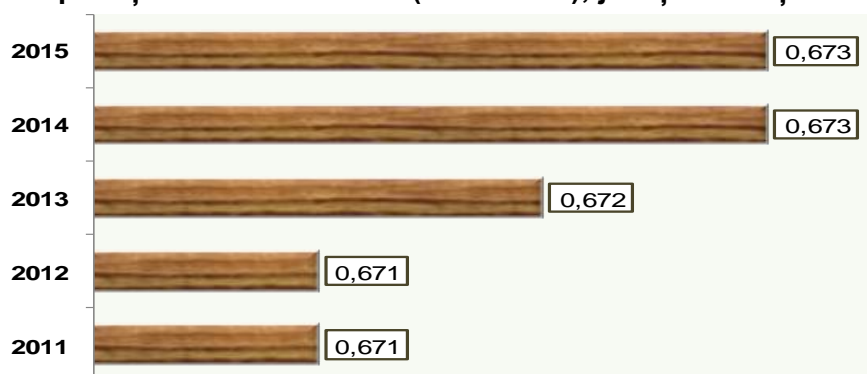
În anul 2015 suprafața fondului forestier a rămas aceeași ca și cea de la nivelul anului 2014, dar în creștere față de anii anteriori, după cum se poate vedea și în graficul de mai jos.

Figura VI.1.1.2.
Evoluția suprafeței fondului forestier (ha) a județului Bistrița-Năsăud

Sursa: Garda Forestieră Județeană Bistrița-Năsăud

Figura VI.1.1.3.
Evoluția suprafeței de fond forestier (ha/locuitor), județul Bistrița-Năsăud

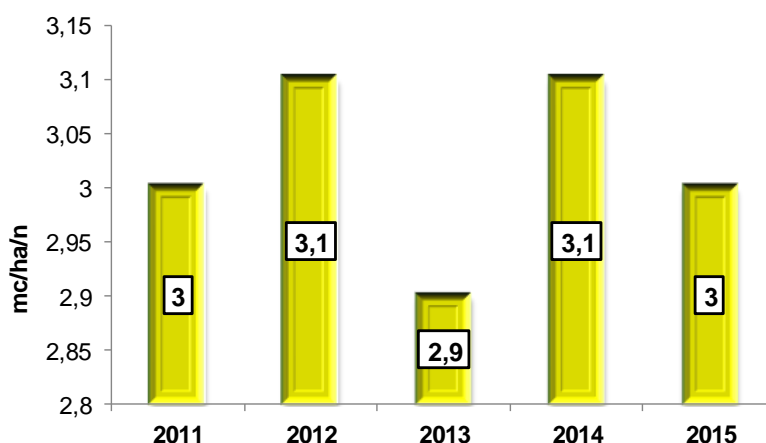

Sursa: Garda Forestieră Județeană Bistrița-Năsăud (nr. locuitori recesământ 2011)

Creșterea anuală netă în ultimii 5 ani în județul Bistrița-Năsăud a înregistrat aceeași valoare de 5 mc/ha/an.

În anul 2015, tăierile de masă lemnoasă în județul Bistrița – Năsăud, au scăzut față de anul 2014 cu 0,1 mc/ha/an, după cum se poate vedea în graficul de mai jos.

Figura VI.1.1.4.
Evoluția tăierilor de masă lemnoasă în județul Bistrița-Năsăud

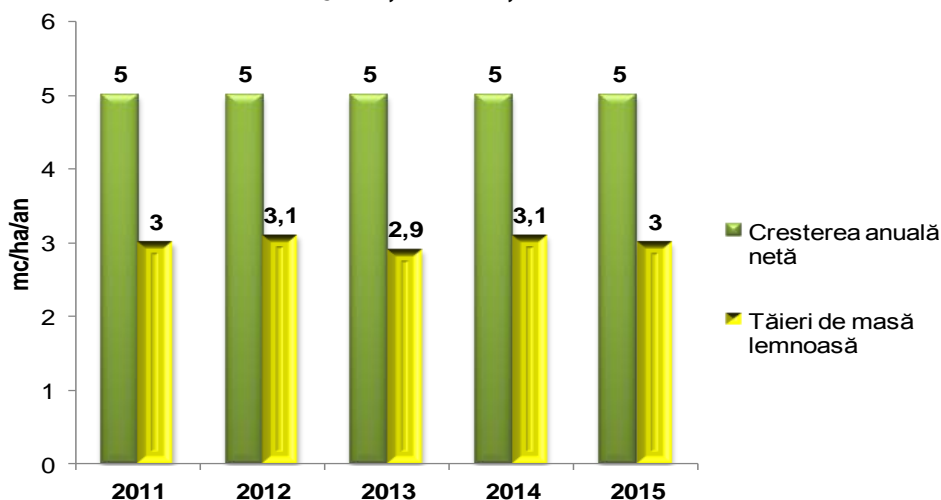

Sursa: Garda Forestieră Județeană Bistrița-Năsăud

Raportul dintre creșterea și tăierea arborilor arată sustenabilitatea producției de masă lemnoasă în timp, cât și disponibilitatea actuală a masei lemnoase și potențialul acesteia. Pentru o dezvoltare durabilă, tăierile anuale nu trebuie să depășească creșterea anuală netă.

Graficul de mai jos reprezintă evoluția comparativă a creșterii anuale nete a fondului forestier și a tăierilor de masă lemnoasă, la nivelul județului Bistrița – Năsăud, în ultimii 5 ani.

Figura VI.1.1.5.
Evoluția creșterii anuale netă și tăierile de masă lemnoasă (mc/ha/an)
în județul Bistrița-Năsăud

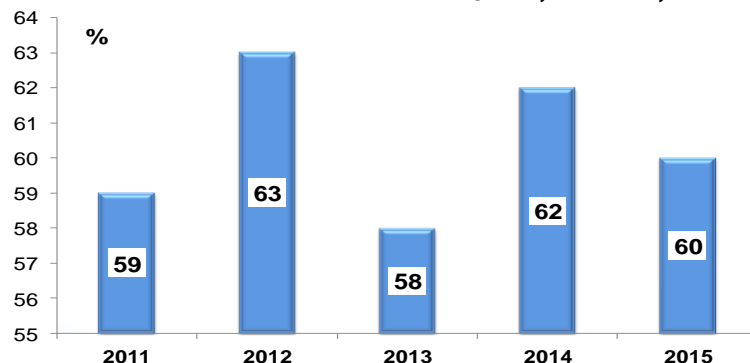

Sursa: Garda Forestieră Județeană Bistrița –Năsăud

Raportul dintre creșterea și tăierile în pădurile de exploatație este cel mai bun indicator pentru potențialul producției de masă lemnoasă și pentru starea biodiversității, a sănătății și a funcțiilor pădurii.

Rata de utilizare a pădurii reprezintă fracția de tăieri anuale din creșterea anuală.

Figura VI.1.1.6.
Evoluția ratei de utilizare a pădurii (%) în județul Bistrița-Năsăud

Sursa: Garda Forestieră Județeană Bistrița –Năsăud

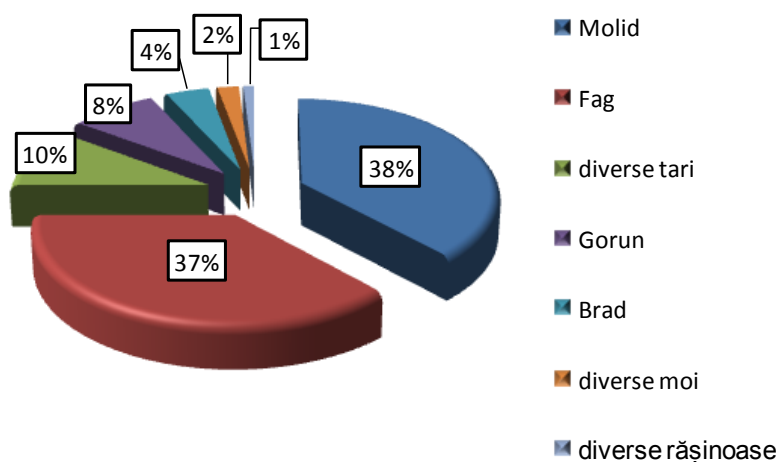
Compoziția pădurilor în județul Bistrița-Năsăud în anul 2015, este de 61% foioase și 39 % rășinoase.

VI.1.2. Distribuția pădurilor după principalele forme de relief

La fel ca în anul anterior suprafața cea mai mare de pădure, din totalul suprafeței împădurite din județul Bistrița-Năsăud, este în zona montană unde atinge un procent de 68%. Suprafața de pădure situată în zona de deal reprezintă un procent de 32% din suprafața totală a județului.

Compoziția pădurilor în județul Bistrița-Năsăud în anul 2015, este următoarea: 38% Mo, 37% Fa, 10 DT(Ca), 8% Go, 4% Br, 2 % DM (Plt, Sac) și Div răș (Pi, La), adică 61% foioase și 39 % rășinoase.

Figura VI.1.2.1
Distribuția pădurilor pe specii și grupe de specii
în județul Bistrița - Năsăud în anul 2015

Sursa: Garda Forestieră Județeană Bistrița–Năsăud

Repartizarea pădurilor în anul 2015 pe grupe funcționale se prezintă astfel: 77029 ha în grupa funcțională I cu rol de protecție și 110710 ha în grupa funcțională II, păduri de producție și protecție.

VI.1.3. Starea de sănătate a pădurilor

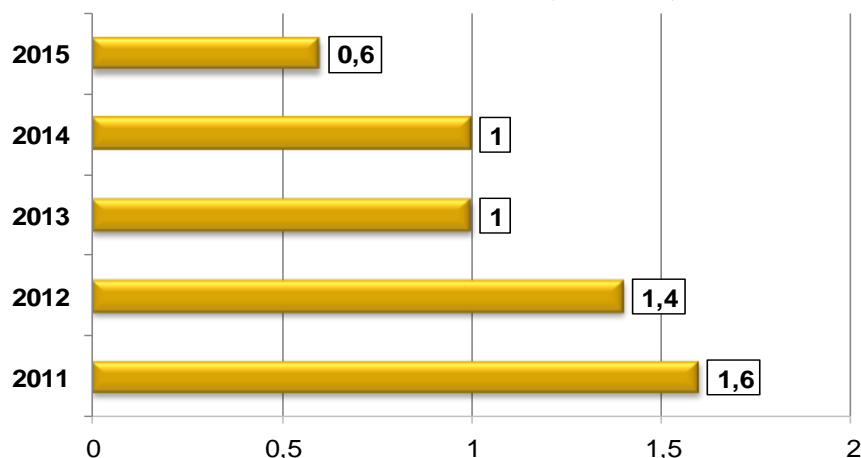
Masa lemnoasă uscată/moartă afectează în mod semnificativ fluxul de materie, energie și nutrienți în ecosistem. Volumul de lemn mort/uscat este un indicator pentru biodiversitatea nevertebratelor și joacă un rol important în reciclarea nutrienților și a materiei organice, ca și în crearea unei mari varietăți de microhabitate pentru regenerarea speciilor de plante și pentru alte organisme. Este un foarte bun indicator pentru valoarea de conservare a unei păduri.

Cantitatea de lemn mort din păduri depinde de compoziția speciilor de arbori, de tipul și frecvența perturbărilor naturale din zonă, de sol și de condițiile climatice și de tipul de gestiune forestieră (EEA, 2008) și variază considerabil între pădurile naturale, virgine și cele gestionate. În pădurile virgine există o mare cantitate și varietate de lemn mort. În general, lemnul mort căzut la pământ este mai bogat în specii decât cel pe picior. Dar ambele tipuri de lemn mort sunt importante.

Creșterea cantității de lemn mort în păduri este considerată o măsură potențială pentru creșterea biodiversității.

În pădurile județului Bistrița-Năsăud volumul de lemn mort/uscat a fost în anul 2015 de 0,6 mc/ha, în scădere față de anul 2014. Pentru stabilirea volumului de lemn mort, s-a luat în considerare volumele de accidentale II, accidentale I și produsele de igienă din anii respectivi, raportate la suprafața pădurilor din județ.

Figura VI.1.3.1.
Evoluția volumului de lemn mort/uscat în județul Bistrița-Năsăud (în mc/ha)

Sursa: Garda Forestieră Județeană Bistrița –Năsăud

Tabelul VI.1.3.1.
Evoluția volumului de lemn mort /uscat (mii mc), în județul Bistrița – Năsăud

Anul	2011	2012	2013	2014	2015
Volum lemn mort (mii mc) din care:	79,6	68,1	63,9	68,3	51,4
➤ Volum lemn mort pe picior (mii mc)	40	33	31	34	25
➤ Volum lemn mort căzut (mii mc)	39,6	35,1	32,9	34,3	26,4

Sursa: Garda Forestieră Județeană Bistrița –Năsăud

VI.1.4. Suprafețe de păduri regenerare

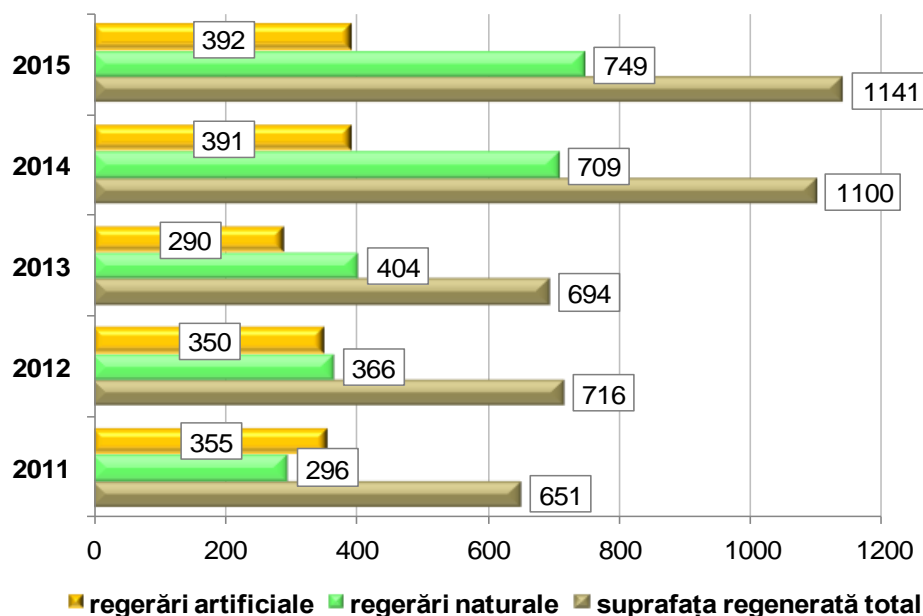
În județul Bistrița-Năsăud au fost efectuate lucrări de regenerare a pădurilor, atât din fondul forestier național cât și în terenuri degradate și alte categorii de terenuri din afara fondului forestier.

În anul 2015 lucrările de regenerare s-au efectuat pe 1141ha din care:

- 392 ha regenerări artificiale,
- 749 ha regenerări naturale.

Din punct de vedere evolutiv anul 2015 a înregistrat, față de anul anterior, o creștere cu 41 ha a suprafeței regenerare, creștere care se poate vedea în reprezentarea grafică de mai jos.

Figura VI.1.4.1.
Evoluția suprafețelor de păduri regenerare în județul Bistrița-Năsăud (ha)

Sursa: Garda Forestieră Județeană Bistrița –Năsăud

De asemenea sunt în curs de împădurire, ca și anul trecut:

- 69 ha de terenuri degradate din raza comunei Budești – cu bani din fondul de ameliorare a fondului funciar – lucrări derulate prin Garda Forestieră Cluj,
- 68 ha în raza comunei Dumitrița, cu fonduri din administrarea fondului pentru mediu - lucrări derulate prin Consiliul Județean Bistrița-Năsăud.

S-au mai împădurit, prin acțiuni de voluntariat circa 8 ha terenuri degradate în raza comunelor Budești și Sânmihaiu de Câmpie.

VI.1.5. Zone cu deficit de vegetație forestieră și disponibilități de împădurire

Conform datelor furnizate de Garda Forestieră Județeană Bistrița – Năsăud, situația zonelor cu deficit de pădure a rămas în anul 2015 aceeași ca și în anul anterior.

În județul Bistrița-Năsăud zonele cu deficit de pădure se regăsesc în zona de câmpie, din raza comunelor din sudul județului, zone în care procentul de păduri este sub 15%.

Tabelul VI.1.5.1.
Zone cu deficit de vegetație forestieră și disponibilități de împădurire din județul Bistrița – Năsăud

Comune	Procent de ocupare cu păduri
Silivașu de Câmpie	3,4%
Budești	4,2 %
Braniștea	5,4%
Sânmihaiu de Câmpie	5,5 %
Milaș	7,4%

Urmeniș	8,9%
Miceștii de Câmpie	8,9%
Șieu	10,6%
Nușeni	12,7 %

Sursa: Garda Forestieră Județeană Bistrița –Năsăud

VI.2. Amenințări și presiuni exercitate asupra pădurilor

Principalele amenințări care afectează pădurile sunt:

- defrișările (în exces, în scopuri industriale sau pentru obținerea de energie sau biocombustibili, dar mai ales cele ilegale; de asemenea, tăierile datorate conversiei pădurilor la terenuri agricole au rol important)
- fragmentarea ecosistemelor
- degradarea pădurilor din cauza dăunătorilor, bolilor sau a speciilor invazive
- schimbările climatice, inclusiv incendiile de pădure
- turismul negestionat.

Conform datelor furnizate de Garda Forestieră Județeană Bistrița - Năsăud, principalele amenințări, care determină degradarea pădurilor sunt:

- tăierile ilegale în special în zona Budacu de Sus și parțial în zona Tihuța, unde s-au identificat cazuri de ocupații în fond forestier cu tendința de a ocupa mari suprafețe de pășune în detrimentul pădurii;
- schimbările climatice manifestate prin schimbări bruște ale vremii, de la căldura excesivă la ploi torențiale însoțite de vânturi puternice, care afectează negativ starea ecosistemelor forestiere producând doborâturi și rupturi de vânt;
- suprafețele forestiere afectate de incendiile de pădure (ha) în județ au avut o evoluție crescătoare față de anul 2014 de la 0,8 ha la 23,1 ha.

VI.2.1. Suprafețe de pădure parcurse cu tăieri

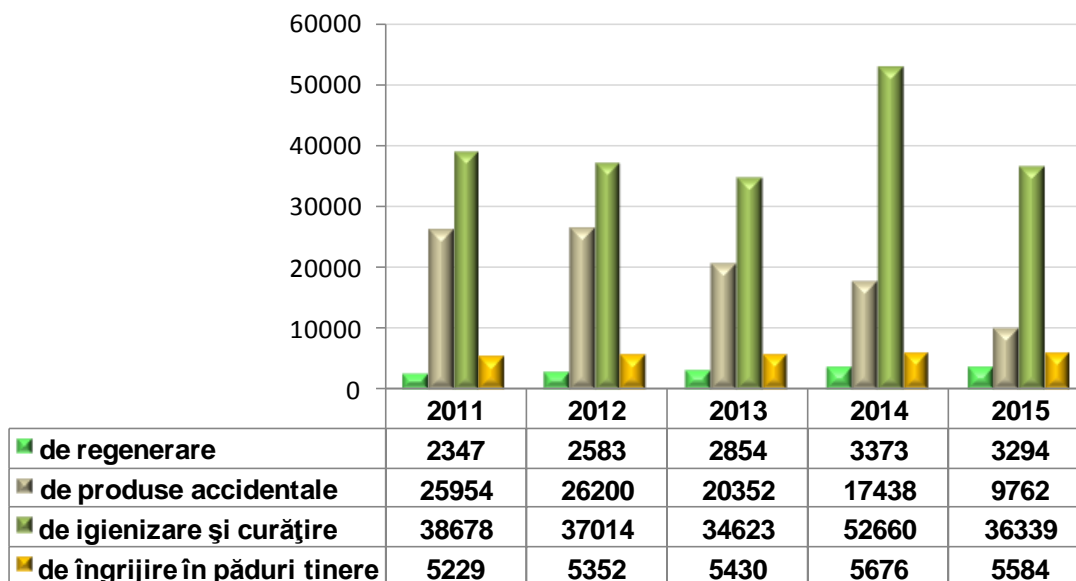
În 2015 au fost parcurse cu tăieturi 54979 ha, suprafață în scădere față de anul anterior.

Tabelul VI.2.1.1.
Evoluția suprafețelor parcurse cu tăieri în județul Bistrița- Năsăud

Tipuri de tăieri	Suprafață parcursă cu tăieri (ha)				
	2011	2012	2013	2014	2015
Total	72208	71149	63259	79147	54979

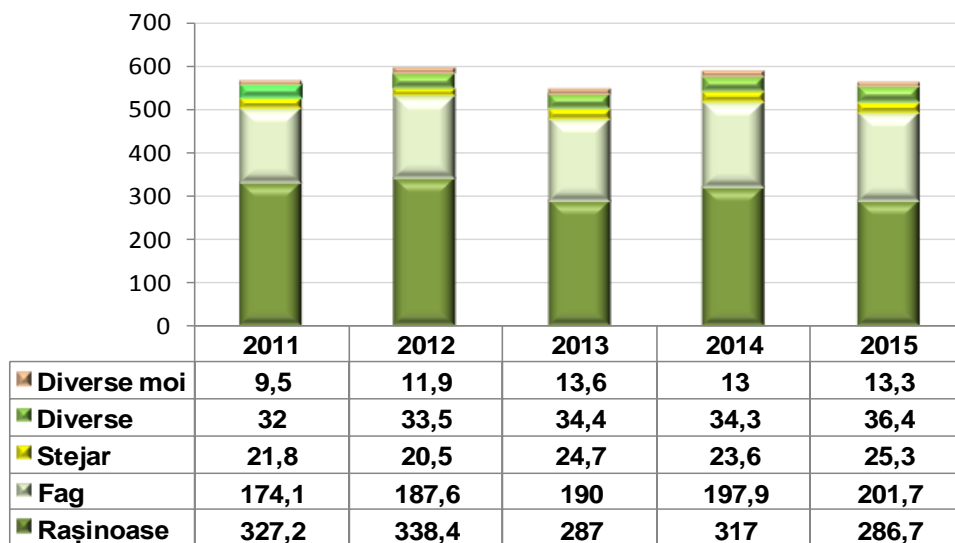
Sursa: Garda Forestieră Județeană Bistrița –Năsăud

Figura VI.2.1.1.
Evoluția suprafeței parcurse cu tăieri (ha) pe tipuri de tăieri în județului Bistrița-Năsăud

Sursa: Garda Forestieră Județeană Bistrița –Năsăud

Figura VI.2.1.2.
Volumul de masă lemnoasă recoltat în ultimii cinci ani, pe principalele specii în județul Bistrița-Năsăud

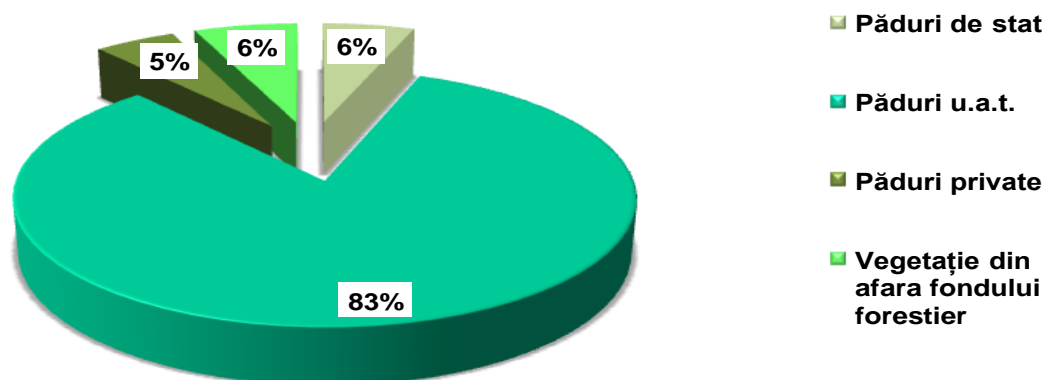
Sursa: Garda Forestieră Județeană Bistrița –Năsăud

Tabelul VI.2.1.2.
Proveniența masei lemnoasă recoltate (mii mc), 2011-2015

Proveniența	Masă lemnoasă recoltată (mii mc)				
	2011	2012	2013	2014	2015
Păduri de stat	21,6	20,1	23,1	25,2	32,3
Păduri u.a.t.	497,3	531,4	475,3	494,4	466,4
Păduri private	38,8	30,3	33,1	38	28,3
Vegetație din afara fondului forestier	6,9	10,1	18,2	28,2	36,4

Sursa: Garda Forestieră Județeană Bistrița –Năsăud

Figura VI.2.1.3.
Structura volumului de masă lemnoasă recoltat în
Județul Bistrița – Năsăud în anul 2015, pe forme de proprietate

Sursa: Garda Forestieră Județeană Bistrița –Năsăud

VI.2.2. Schimbarea utilizării terenurilor

Conform datelor furnizate de Garda Forestieră Județeană Bistrița – Năsăud, suprafața fondului forestier nu s-a diminuat în ultimii 5 ani. Suprafețele scoase definitiv din fond forestier, în ultimii cinci ani, sunt mici și au fost compensate prin alte suprafețe oferite în schimb, care au fost împădurite. În cursul anului 2015 a fost scoasă definitiv din fondul forestier o suprafață de 1,422 ha pădure, de pe raza Ocolului Silvic Izvorul Someșului (0.062 ha) și Ocolul Silvic Municipal Bistrița (1,36 ha).

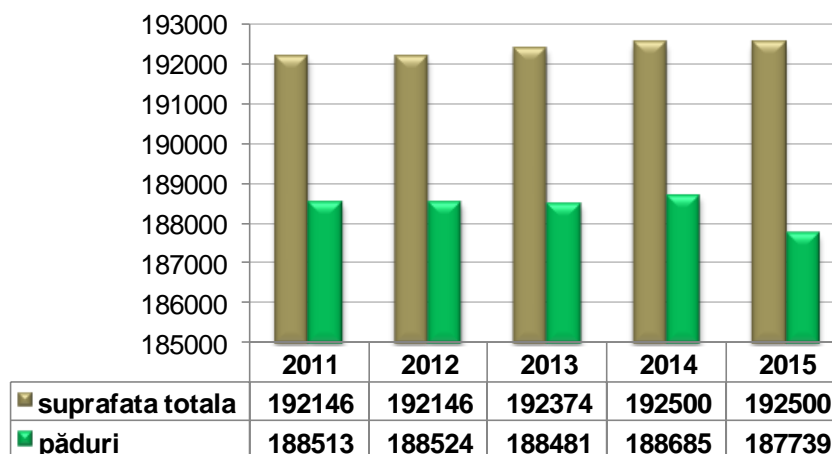
VI.2.2.1. Fragmentarea ecosistemelor

Nu deținem date.

VI.2.3. Schimbările climatice

Schimbările climatice prezintă câteva amenințări asupra dezvoltării și productivității precum creșterea frecvenței și severității secetelor din anotimpul de vară cu impact asupra speciilor de arbori sensibili la fenomenul de secetă. Efectele indirecte asupra productivității pădurilor sunt modificări privind severitatea și frecvența dăunătorilor și a bolilor, creșterea populației de insecte și mamifere dăunătoare și impactul speciilor invazive existente și noi.

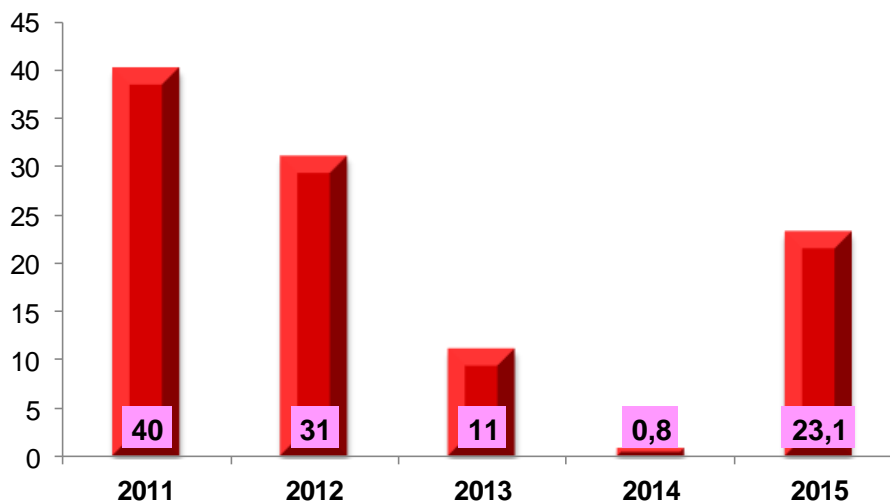
Figura VI.2.3.1.
Evoluția suprafeței fondului forestier și pădurilor (mii ha) județul Bistrița-Năsăud
perioada 2011 – 2015

Sursa: Garda Forestieră Județeană Bistrița –Năsăud

Riscul producerii incendiilor de pădure depinde de mulți factori, dintre care cei mai importanți ar fi vremea, vegetația, topografia, managementul forestier și mai ales factorii socio - economici. Conform datelor GFJ Bistrița – Năsăud, evoluția suprafețelor forestiere afectate de incendii (ha) prezintă o creștere față de anii anteriori.

Figura VI.2.3.2.
Evoluția suprafețelor forestiere afectate de incendii de pădure (ha)
în județul Bistrița-Năsăud

Sursa: Garda Forestieră Județeană Bistrița –Năsăud

VI.3. Tendințe, prognoze și acțiuni privind gestionarea durabilă a pădurilor

Pe site-ul oficial al parlamentului European în documentul "Situția pădurilor în Uniunea Europeană: ecosisteme prețioase cu fațete și utilizări multiple" care poate studiat în detaliu pe http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/ro/displayFtu.html?ftuld=FTU_5.2.11.html) se specifică: În septembrie 2013 Comisia Europeană a adoptat o nouă strategie a UE pentru păduri (COM(2013) 0659), propunând un cadru european de referință pentru elaborarea politicilor sectoriale care au impact asupra pădurilor. Această strategie are ca principii directoare gestionarea durabilă a pădurilor și promovarea rolului lor multifuncțional, utilizarea eficace a resurselor și responsabilitatea UE față de păduri la nivel mondial. Acest document conține, de asemenea, orientări strategice pentru acțiunile Comisiei Europene și ale statelor membre. De exemplu, Comisia va elabora criterii de gestionare durabilă a pădurilor. În septembrie 2015, Comisia a adoptat un plan multianual de punere în aplicare a strategiei forestiere în care sunt enumerate acțiunile prevăzute".

Tratatele nu menționează pădurile în mod specific, astfel că UE nu are o politică forestieră comună. Așadar, politica forestieră rămâne în special o competență națională. Cu toate acestea, numeroase acțiuni europene au un impact asupra pădurilor din UE și țările terțe.

Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (MMA) vrea să finalizeze, Strategia Forestieră Națională (SFM) care se află în stadiu de draft. Această strategie presupune un plan de acțiuni pe o perioadă medie de 10 ani și are ca obiectiv general dezvoltarea durabilă a sectorului forestier, în scopul creșterii calității vieții și asigurării necesităților prezente și viitoare ale societății, în context european.

Pentru realizarea acestui obiectiv general SFM propune 6 obiective specifice:

1. Dezvoltarea cadrului instituțional și de reglementare a activității din sectorul forestier;
2. Gestionarea durabilă și dezvoltarea resurselor forestiere
3. Planificarea forestiera;
4. Valorificarea superioară a produselor forestiere;
5. Dezvoltarea dialogului intersectorial și a comunicării strategice în domeniul forestier ;
6. Dezvoltarea cercetării științifice și a învățământului forestier.

Amănunte privind această strategie pot fi găsite pe adresa: <http://www.nostrasilva.ro/wp-content/uploads/2015/01/strategia-forestiera-national-draft.pdf>.

Conform GFJ Bistrița – Năsăud, în viitor se va acționa pentru realizarea următoarelor obiective:

- mărirea suprafeței fondului forestier prin împădurirea terenurilor agricole degradate sau nerentabile pentru folosințe agricole,
- diminuarea tăierilor ilegale,
- valorificarea inteligentă a posibilităților anuale de masă lemnoasă stabilite prin amenajamentele silvice.

Întocmit,
Alina Mureșan